

Abstrakt

Tato práce se věnuje kognitivnímu fungování a kvalitě života u osob se schizofrenií a se substancemi indukovanou psychózou (SIP), tzv. toxickou. Hlavním cílem práce bylo zjistit, zda se u osob se SIP vyskytuje kognitivní narušení a zda existují rozdíly v kognici mezi osobami se SIP a se schizofrenií. Dále bylo cílem zkoumat vliv proměnných spojených s užíváním psychoaktivních látek na kognici a zkoumat kvalitu života u osob se SIP. Vzorek sestával ze tří skupin osob: osoby se SIP (n = 21), se schizofrenií (n = 21) a zdravé osoby (n = 21), které k sobě byly párovány na základě demografických proměnných. Za pomoci baterie MATRICS Consensus Cognitive Battery (MCCB) byly měřeny kognitivní funkce u všech skupin a u skupiny osob se SIP byla za pomoci dotazníku Q-LES-Q-SF zjišťována subjektivně vnímaná kvalita života. Výsledky ukazují, že u osob se SIP je možné pozorovat nepatrný kognitivní deficit (-1SD) jen v doménách rychlosti zpracování a pracovní paměti; od zdravých osob se významně lišily pouze v doméně pracovní paměti. Oproti osobám se schizofrenií měla skupina se SIP kognitivní výkon významně lepší, konkrétně v doménách rychlosti zpracování, verbální i vizuální paměti a řešení problémů. Výsledky tedy naznačují, že kognitivní funkce u osob se SIP jsou významně ušetřeny v porovnání s osobami se schizofrenií a blíží se výkonu zdravých osob. Největší negativní vliv na kognici u osob se SIP měl počet prodělaných epizod SIP, naopak proměnné jako doba užívání či doba abstinence měly jen dílčí vliv. Kvalita života osob se schizofrenií a se SIP se nelišila, přičemž u osob se SIP měla zachovalost kognitivních funkcí na kvalitu života negativní dopad. Na závěr jsou tyto výsledky interpretovány a je navržen další směr výzkumu. Výsledky této práce jsou v našich podmínkách i díky velikosti vzorku jedinečným a důležitým přínosem k tématu kognice u SIP, který může napomoci k lepší diferenciální diagnostice.